

KALAPUTXI HERRI-ALDIZKARIXA
2010eko urtarrila 91. zenb.

libre!
Egunkaria

BERTSOLARI
TXAPELKETAN
EPAIMAHIKO

aitzol astigarraga

EIZARREKO ABEREAK **MUTRIKUKO ESKOLEN HISTORIA** **AHOZKOTASUNA**
LANTZEN ESKOLETAN **MRK 2009 URTEAN** **ETA KLIMAREN ALDAKETA?**

deskontuak
altzari guztietan

erakusketa

akilape

Mijoa Industrialdea z/g MUTRIKU (GIPUZKOA)
Tfnoa: 943 60 43 34 _ 943 60 43 08 www.akilape.com

Egunkaria libre!

Munduan libre
bizi ahal izateko
Egunkaria Libre
munduan bizi
ahal izateko

auzi nagusia

www.egunkaria.info

Joan Mari Tomaláiz

Egunkaria S/ko Administrazio
Kontseiluko lehendakaria
Zigor eskaria: 14 urteko
espetxerikotasun 15 urteko
inhabilitazioa

Txema Azurmendi

Egunkaria S/ko Administrazio
Kontseiluko kidea
Zigor eskaria: 14 urteko
espetxerikotasun 15 urteko
inhabilitazioa

Itzi Uria

Egunkaria S/ko
kontseilari ordezkaria
Zigor eskaria: 14 urteko
espetxerikotasun 15 urteko
inhabilitazioa

Martxo Chamendi

Egunkaria ko zuzendaria
Zigor eskaria: 14 urteko
espetxerikotasun 15 urteko
inhabilitazioa

Xabier Oleaga

Egunkaria ko erredaktorburu lezua
Zigor eskaria: 12 urteko espetxerikotasun
eta 14 urteko inhabilitazioa. Dignidad
y Justicia en el exilio: 14 urteko
espetxerikotasun 15 urteko
inhabilitazioa

Kalaputxi hilabetekaria

Argitaratzailea:

Karenka komunikazio elkarte
Barrenkale 12, behea
20830 MUTRIKU

Telefonoa:

943 603468 / 635 748 393

e-maila:

kalaputxi@topagunea.com

Laguntzailea:

Mutrikuko Udala

Tirada:

2.200 ale

Lege Gordailua:

SS-787/01

ISSN:

1579-4792

Inprimategia:

GERTU. Oñati.

Banaketa:

Mutrikuko Institutuko
azken mailako ikasleak

Kalaputxi ez du bere gain hartzen aldizkarian adierazitako esanen eta iritzien erantzunkizunik.

**Kalaputxi eskerrak ematen dizkizue
aldizkari hau kaleratzea posible egin
duzuen guztioi**

**Mutrikuko Udaleko
Euskara Batzordeak
diruz lagundutakoa**

**Gipuzkoako Foru Aldundiak
diruz lagundutakoa**

**EUSKO JAURLARITZA
GOBIERNO VASCO**

**Kultura Saileko Hizkuntza Politika-
rako Sailburuordetzak
diruz lagundutakoa**

a u r k i b i d i a

Informaziua

4

Zeuk esan Irakurleen eskutitzak

5

Puri-purixan COP15, Kopenhageko hitzarmena

6-7

Bi hitzetan eta komikixa

8-9-10-11

Auzoz auzo Eizarreko Ana Marirekin hizketan

12-13

Karenka Aitzol Astigarraga, bertso epaile lanetan

14-15

EGUNKARIA LIBRE

17

HITZA egunkariatik hartutakoak

18

Kulturia Mutrikuko Rock Kolektiboa 2009 urtean

19

Bertsuak 2009ko Okelar anaiak sariketa

20

Bertsuak Eskoletan ahozketasuna lantzen

21

Historixa Mutrikuko eskolaren sorrera

22-23

Zorion agurrak

24

Argazki zaharrak

25

Agendia urtarrila-otsaila

26

IRITZIXA

JOANDAKOARI BEGIRA

Amaitu da 2009 urtea. Mutriku, historian atzera egiteko urtea izan da. Herri ekimenetik sortuta hamaika ikuskizun eta opari ekarri du 2009ak: kontzertuak, Euskal Ezkontza, antzerkia, Itxas eguna, historia jardunaldiak, bertso bilduma eta Mutriku-ko kanta zaharrak entzun eta irakurtzeko.

Mutriku noizkoa den ez dugu argitu, baina 800 urteko kontuak eta gehiagokoak bueltaka izan ditugu urte osoan zehar. Lehen egiten zen bezalako Euskal Ezkontza erakutsi ziguten Gure Ametsa Dantza Taldekoak, 800 urteko historiaren zertzeladaxoak eman zizkigun Goizeko Izarra Antzerki Taldeak, biak ala biak ikuskizun ederrak baina ezer azpimarratzekotan moila jantzi zuen Itxas eguna azpimarratuko nuke. Ideia bururatu, lagun taldea bildu, herriari deia egin, talde handiagoa elkartu eta poliki-poliki ideari forma ematen joan ziren. Gutxika-gutxika tresnak bildu, ofizioak ezagutzen dituzten pertsonekin elkartu eta sekulako ikuskizuna antolatu zuten: Etnografia erakusketa bizia izan zen. Adin guztietako pertsonen parte hartuta osatutakoa. Urtero egiteko neketsuegia baina bi, hiru edo lau urtetik behin egiteko benetan interesgarria eta Mutriku herri arrantzalea den heinean arrantzari lotutako museo etnografikorako lehen harria. Beno, azken hau botatzeagatik bota dut baina egia bihur dadin lanerako prest naukatzue.

Kontzertuak, historia jardunaldiak eta 25 urteko bertso paper lehiaketako bilduma prestatzen egindako lana gutxietsi gabe, benetako altxorra Mutrikuko Kantu Zaharren proiektuko taldeak ekarri digula iruditzen zait, irakurri eta entzuteko prestatutako lana: "Kantu zaharrak Mutriku".

Mutrikuar asko ibili da lanean 800 urte jantzi bereziaz dotoretzen eta lortu ere egin da, neure irudipenean. Hala ere, Mutrikuko ohitura eta historia herriko gazteei transmititzen ez dugula asmatu iruditzen zait, beharbada inpresio okerra izan liteke eta hori horrela balitz asko poztuko nintzateke. Kantu zaharrekin, aldiz, guraso gazteak izan dira promotoreak eta nik uste umeek kantak ikasiko dituztela eta, beraz, Mutriku kantari jarraituko duela.

Hortxe etorkizunerako erronkak, historia eta ofizio zaharrak gazteen eskutara transmititzea eta pozak zein tristurak kanporatzeko nagusi, heldu, gazte zein hurrek kantuan jarraitzea.

Arantza Ugarte

intereseko telefonoak

OSASUNA

Anbulatorioa (Osakidetza).....	943 60 43 00
DYA zentrala.....	943 46 46 22
Mendaroko ospitala.....	943 03 28 00
Odol emaleen taldea.....	943 60 39 30
Javier Otxagabia botika.....	943 19 50 26
Lon Apraiz botika.....	943 60 32 50
Larrialdiak.....	943 46 11 11

ADMINISTRATIO BULEGOAK

Udaltzaingua.....	943 60 70 48
.....	679 16 25 00
Udaletxea.....	943 60 32 44
Turismo bulegoa.....	943 60 33 78
Posta zerbitzua.....	943 60 30 44
Bake Epaitegia.....	943 60 70 49
Itsas etxea.....	943 60 34 00
Ur patzuerua.....	902 30 22 22
Mankomunitatea (trasteak eta zaborrak)	
.....	943 70 07 99
Alde Zaharra eraberritzeko zerbitzua.....	943 60 34 18

IKASKUNTZA-IRAKASKUNTZA

Goizeko Izarra ikastola.....	943 60 36 75
San Miguel ikastetxea.....	943 60 31 95
Mutrikuko Institutua.....	943 60 36 27
Udal euskaltegia.....	943 60 30 94
Musika eskola.....	943 60 37 80
Haur eskola publikoa.....	943 60 41 19

GIZARTE ONGIZATEA

Gizarte Ongizate zerbitzua.....	943 19 50 81
Anai Arte jubilatuen egoitza.....	943 60 34 10
Mikel Deuna zaharren egoitza.....	943 60 38 71

ZERBITZUAK

Pesa.....	902 10 12 10
Eusko Trenbidea.....	902 54 32 10
Loiuko aireportua.....	905 50 50 05
Hondarriako aireportua.....	943 19 23 47

BESTE BATZUK

Liburutegia.....	943 60 41 82
Kiroldegia.....	943 60 31 75
Gasolindegia.....	943 60 32 10
Miruaiz Frontoia.....	688 64 31 80

Autobusak

MUTRIKU – DONOSTIA – MUTRIKU

Mutrikutik	Astegunak	7:00 / 10:00 / 13:30 / 19:30
	Zapatuak	10:00 / 16:30
	Jai egunak	10:00 / 19:30
Donostiatik	Astegunak	8:00 / 11:30 / 14:30 / 20:30
	Zapatuak	11:30 / 19:30
	Jai egunak	11:30 / 20:30

MUTRIKU – BILBO – MUTRIKU

1. BIZKAIBUSen autobusa hartu Ondarroan:
> **6:10**ean hasi eta 20:10 arte, orduro. > **6:40**ean hasi eta 19:40 arte, orduro.
2. PESArean autobusa hartu Eibarren, haraino Euskotrenen

DEBARA eta Debabarreneko herrietara

Astegunetan: 7:15etik 21:15era orduro / **Jai egunetan:** 8:15etik 21:15era, orduro

ONDARROARA

Astegunetan: 6:55etik 20:55era, orduro / **Jai egunetan:** 7:55etik 20:55era, orduro

Trenak

Tren guztiak, adierazitako lehenengo ordutik aurrera, **ORDURO**

DEBA – DONOSTIA – DEBA

Debatik 6:44-7:44-...-21:44
Donostiatik 5:47-6:47-...-20:47
Jai egunetan 8:44etan hasiko dira

DEBA – BILBO – DEBA

Debatik 6:43 -7:43 -...-20:43
Bilbotik 6:00 -7:00 -...-20:00
Jai egunetan 8:43etan hasiko dira

DEBA – EIBAR – DEBA

Debatik 6:43 / 7:43 / ... / 21:43
Eibartik 6:13 / 7:13 / ... / 21:13
Jai egunetan, 8:43etan hasiko da
Jai egunetan, 8:13etan hasiko da

Zaintzako botikak (Mutriku eta Deba)

URTARRILA

22tik 24ra	Javier Otxagabia
25etik 28ra	Amaia Zalduegi
29tik 31ra	Hiart Burgoa (zapatu goizean, Lon Apraiz)

OTSAILA

1etik 4ra	Javier Otxagabia
5etik 7ra	Lon Apraiz
8tik 11ra	Hiart Burgoa
12tik 14ra	Amaia Zalduegi (zapatu goizean, Javier Otxagabia)
15etik 18ra	Lon Apraiz
19tik 21era	Javier Otxagabia
22tik 25era	Amaia Zalduegi
26tik 28ra	Hiart Burgoa (zapatu goizean, Lon Apraiz)

APRAIZ.....630 05 50 97 ZALDUEGI.....669 26 22 01

OTXAGABIA..689 58 57 59 BURGOA..... 667 33 88 90

Kirol Berri

Zure arrakasta posible da

Mutrikuko Kiroldegia - 943 60 31 75 Debatik Kiroldegia - 943 19 23 62

Yoga
Aireto Dantza
Gimnasia Ritmika

www.kirolberri.com

gutunak

MUTRIKUKO EZKER ABERTZALEARI BERAIEIEN 2009-KO BALORAZIOAREN INGURUAN

Mutrikuko Udaleko Gobernu batzordearen ordezkarietako bat izanik, Ezker Abertzaleak bai prentsurrean eta baita eskutitzez zenbait komunikabidetan egin duen "ilusioz etsitako 2009"aren balorazioari, "alusioz", zenbait hausnarketa gehitu nahi nioke.

Udaleko ordezkari denok seriotasunez eta erantzukizunez jaso behar ditugu herritarrek eta edozein alderdik egindako balorazio eta ekarpenak, nahiz eta "ganoragabekeria", "gestio ahula, exkaxa" eta antzeko kalifikatzaileak erabili. Dena dela, eskertuko nizuke argi lagako bazenute, zuek, Ezker Abertzalea bezala, Mutrikurako defendatzen duzuen, mahai gainean ipintzen duzuen, zeuen etorkizun printzak eta baloreak direla eta ez, derrigorrez, gu denonak. Ez gure udal taldearena behintzat. Gu ez gaude dikea bere osotasunean burutzearen alde, ez dugu uste Mutriku-Sasiola autobide berriak Mutrikuko herria isolamendutik aterako duenik. "Isolamendua" eta "hilda dagoen herria" bezalako sentiberen muina non dagoen benetan aztertu beharko genukeela uste dugu.

Erlazio osasuntsu eta aberatsago bat defendatzen dugu gure inguruarekiko; eremu publikoa, denona, guztiona eta behar den bezala errespetatu behar dugun ondarea. Honetaz gain, uste dugu etorkizunari ikusmira berri batetik eta ausardiarekin begiratu dakiokeela. Akuakulturaren apustuaren alde gaude, baina ez edozein tokitan burutzeko. Inolaz ere ez hondartzaren aurrealdean. Eta espero dugu, benetan, babes dikea "amaitzeko" erakutsi duzuen prestutasun bera edukitzea Eguneako Zentruarekin 2010 honetan, honelako proiektuak, gure taldearentzat, askoz ere lehentasun haundiagokoak baitira.

Zuen balorazioan gure ikusmira hau aintzakotzat ez hartzeak ez dizue baimenik ematen zuen planak ez burutzearen errua beste-oi botatzeko.

2004an dena aski lotuta utzi zenutela aldarrikatzen duzue. Hirugarren pertsonan ("guk dena primeran laga genuen eta haiek ordea izorratu") udal kudeaketa bat kritikatzeko perspektiba eroso da. Baina, beharbada, gauzak ez ziren egongo hain ongi bideratuta. 2004tik 2007ra hainbeste aipatzen den ahobatekotasuna zegoen udaletxe barnean proiektu potolo horiei dagokien eta ikusi non gauden (lege aldeko eta akats tekniko guztiak barne). Honetaz gain, ez dugu ahaztu behar zuek eginiko udal kudeaketaren hutsune nabarmen batzuen zama gaur egun Udalak oraindik sorbaldaren gainean dauzkala.

Bestalde, gu parte garen eta zorrozki kritikaturiko Gobernu Batzordeak daukan erabakikortasun maila argitu nahi dut. Udal batek daukan erabaki nagusi denak, den-denak, dagokien batzordeetan eztabaidatu eta udalbatza osoan bozkatzeko dira. Gobernu batzordeak ez dauka legitimaterik hauek onartu eta aurrera eramateko. Uste dut horrenbeste behintzat, badakizuela.

Bukatzeko, eskatu nahi dizuet, eta eskertzen dizuet, 2010 urte honetan ere, zeuen ekarpenak egiten jarraitzea, era horretan, beste talde eta herritarrok egiten ditugunekin batera, Mutriku atseginago eta garatuago bat bilakatuko dugun itxaropenean. Esperantza horretan.

Iñigo Aguirre Arrieta
(Berdeak+Independenteak)

ESKUTITZAK
Herri osoaren aurrean adierazi
nahi duzuna adierazteko txokoa

gutxi gorabeherako luzera:
2000 karaktere / 300 hitz

(testua luzeagoa bada,
Kalaputxik mozteko aukera izango du)

kalaputxi@topagunea.com
edo

Luardo etxea, beheko buzoian

COP15:

KOPENHAGEKO HITZARMENA

Nazio Batuen Erakundea (ONU) osatzen duten herrialde guztiak biltzen dira urtero klima aldaketari buruzko bilerak egiteko. COP izena ematen zaio ingurugiro ministro guztiek osatzen duten goi-bilerari. Bilera horiek urtero egiten dira eta bertan eztabaidatzen dute klima-aldaketaren bilakaera eta hartu beharreko neurriei buruz. Abenduaren 7tik 18ra Kopenhagen egin dena COP15 izan da. Bertan bildu dira Energia eta Ingurugiro Ministroak, eta baita Estatu Jefeak ere. Kopenhageko goi-bilera horrek sekulako espektatibak sortu ditu, izan ere, mundu mailako adostasun zabala lortu nahi zuten. Adostasuna, gainera, ez isurketak gutxitzeko neurriak ezartzeko bakarrik, baita laguntza beharrean dauden herrialdeei teknologia eta diru-laguntzak helarazteko ere. Baina, usteak erdia ustel!

Ainara Plazaola mutrikuarra izan da Kopenhagen, bere lanbideak eramanda, ELA sindikatuan ingurumenaz arduratzen baita. Berak ekarri dizkigu hango kontuak.

Zer berri Kopenhagen, Ainara?

Ez da ezer erabaki. Hitzarmenean ez da ezer zehaztu, 2010ean erabakitzekotan gelditu dira. Promesak izan dira, baina ez da inongo erabakirik hartu. Bilerak ez du ezertarako balio izan. 14 egun ia 200 herrialde eta ez da ezer zehaztu, 2010ean zehar egingo dela COP15ean egin behar zena, besterik ez. Hurrengo urtean egingo dutela hitz eman dute. Ameriketako Estatu Batuak, India, Txina eta Brasil izan dira euren artean akordioa idatzi dutenak. Atzera-aurrera asko ibili ondoren, ez da ezer egin. Ez zen emisioak gutxitzea bakarrik, finantziarioa egiteko fondo bat ipintzea ere erabaki behar zuten: errekurtsorik ez duten herrialdeek ere horri aurre egin ahal izateko, eurek ere murrizketa horiek egin ahal izateko eta kalteei aurre egin ahal izateko, baina ez dira ados jarri laguntza zeini eta zenbatekoa eman behar zaion...

Paperean ez da ezer zehaztu, ez emisioak murrizterik, ez finantzaketarik, ez teknologiarik, ez ezer. Luzapena baino ez da izan. Bi aste ezertarako ere ez. Bilerarik egin izan ez balitz ere berdin izango zen, zeren ez da ez agendarik zehaztu ez ezer egin. Horrelakoxe tristea izan da. Aurretik bagenekien ez zela ezer egingo, baina azkenean gela itxi batean 4 herrialderen artean hartutako akordio itxi bat baino ez da izan. Gero besteei aurkeztu diete eta nahi izan duenak sinatu du eta besteek ez, ez dute denek sinatu. Europar Batasuna ez da sartzen, lau herrialde kutsatzaileenak bakarrik sartu dira. EB prest zegoen isurketak %20 jaisteko. Hasieran ematen zuen zerbait egingo zela, baina gauzak blokeatzen joan dira. AEBk esaten zuen bere legediak ez duela horrelako erabakirik hartzen lagatzen. Orduan, Txinak ere atzera egin zuen

(Zuek ez? Ba, guk ere ez!) eta garatu gabeko herrialdeek esaten zuten besteok sortutako arazoa dela eta eurak direla benetan sufritzen dutenak, eta boikot antzeko bat egin zuten (Zuek ez bazarete espabilatzen, gu bagoaz hemendik!).

Zer irizten diozue?

Guk orduan pentsatzen genuen hobe zela ezer sinatzen ez bazuten, zeren edozer gauza sinatzen bazuten, 2020ra arte horrela segituko dute gauzek. Itxura egin dute, izena eta dena ipini diote: Copenhague Accord, eta ematen du zerbaiteko akordioa dela, baina berez horixe da: luzapen bat 2010ean egingo dutela esateko. Lau orrialdeko dokumentua da eta azken bi orrialdeak taula huts batzuk dira, herrialde bakoitzak zenbat murriztuko duen adierazteko, eta bete gabe daude. Suposatzen da herrialde bakoitzak bere zenbakiak ipini beharko dituela 2010eko urtarilean, baina betetzeko inolako datarik eta konpromisorik gabe. Dokumentuak onartzen du klima aldaketa izan badela, kaltegarria dela, gizakiak eragindakoa dela, neurriak hartu beharra daukagula, herrialde guztiek sinatu beharko dutela, 1,5° C baino gehiagoko igoerarik ez dela egon behar eta abar. Adituek esaten duten guztia onartzen dute eta, gero, taula hutsak. Ez dute herrialde guztiek sinatu, gainera. Zenbakiak ipinita ere, nork beteko ditu?

2012ra arte daukagu oraindik Kiotoko Protokoloa...

Kioto ere ez du inork errespetatu, Euskal Herritik bertatik hasita. Hemen ere %40 igo dugu emisioetan, 1990ean baino %40 gehiago kutsatzen dugu orain. Adibiderik garbiena gu geu gara, ez daukagu urrutira joan beharrik.

Murrizketa kontu horretan, gainera, alde handia dago zein urteta-ko emisioak hartzen diren kontuan. AEBk, esate baterako, %17 gutxituko duela esaten du, baina 2005eko emisioak kontuan hartuta; hori 1990eko kopuruareta pasatuta, %4 baino ez da. Hortxe daude tranpak. Ez dute benetako hitzik eman.

Zuen parte hartzeari buruzko balorazioa?

ELAtik lau lagun joan gara azken asteen: nire aurretik ingurumenaz arduratzen zen lankidea, nazioarteko harremanak daramatzana, politika sozialeko arduraduna eta laurok. Urte osoan jarraitu dugu gaia. Foro sozial paraleloa sortu da eta hori ere ezagutu nahi genuen. Gero, Sindikatuen Konfederazio Internazionalak beste 3 eguneko foro bat antolatu zuen, eguneroko jarraipenaz gain beste ponentzia batzuk egiteko eta gai sindikalagoak lantzeko: nolako lanpostuak izan behar diren (berdeagoak, jasangarriagoak...) eta arlo soziala ere lantzeko. Sindikatuak zer egin ahal duten eta, orokorrean, gizarteaz zer egin ahal den ikusi nahi genuen. Oso aberasgarria izan da.

Sindikatuak bi modu dauzkagu ingurumen arloa hobetzeko: bata, enpresetan langileak kontzientziatu nahian (kontsumoari buruz, gauzak egokiago nola egin, eta enpresetan gauzak desberdin egitea exijituz) eta beste alde batetik dibulgazioarako eskuorri eta liburuskien bidez. Horretarako materiale piloa jaso dugu han, eta orain arte planteatzen ez genituen gauzak ere ikusi ditugu, ezagutzen ez genituenak. Informazio asko jaso dugu denbora gutxian. Esperientzia ona izan da.

Eta bertako giroa?

Nazio Batuen bilerak oso hermetikoak direla ikusi dugu, ez diote kasurik egiten kanpoko jendeak esaten dienari. Enpresa handietakoak ziren gehienbat sartzen zirenak, energia sortzen duten enpresa handiak, haiek ez zeukaten iladan egon beharrik gu bezala. Kaleran ere akoso polizia handia izan dugu. Guk nahita ihes egin dugu, ez ginen manifestazioetan egon. Larunbatean (gu iritsi bezperan) manifestazio handia izan zen, berrehundik gora atxilotu; baina, igandean, 1200. Asteazkenean beste manifestazio handi bat antolatu zuten, baina ez ginen joan; guk pentsatzen genuen han atxilotuz gero, etxetik urruti geundela, eta ez genuen arazorik nahi. Gainera, espero genuen atxilotetak gogorak izatea, baina ez izan diren bezain gogorak, Greenpeacekoak 20 egun eduki dituzte-eta barruan. Beraz, ondo egin genuela uste dut. Kaleran polizia ugari, militarak, elikopteroak, aireportuan eta metroan katxeatzen... ez zegoen libreaki ibiltzerik. Inpresioa egin zidan giro horrek. Beldurtu egiten ginen. Ez diete mugimendu sozialei presiorik egiten utzi. Akreditazioak lortzea ere oso zaila izan zen. Sekulako iladak egin behar izaten ziren. Eta gero ez ziguten sartzen utzi. Egunetik egunera gero eta jende gutxiagori uzten zieten sartzen. Azken astean bigarren akreditazio bat sortu zuten, eta elkarte batzuk betatu egin zituzten, eurek aukeratutako elkartei bakarrik utzi zieten sartzen eta oso jende gutxiri. Guk informazioa Sindikatuen Foroari esker jasotzen genuen, egunero esplikatzen baitziguten aurreko egunean hartutako erabakien berri. ✕

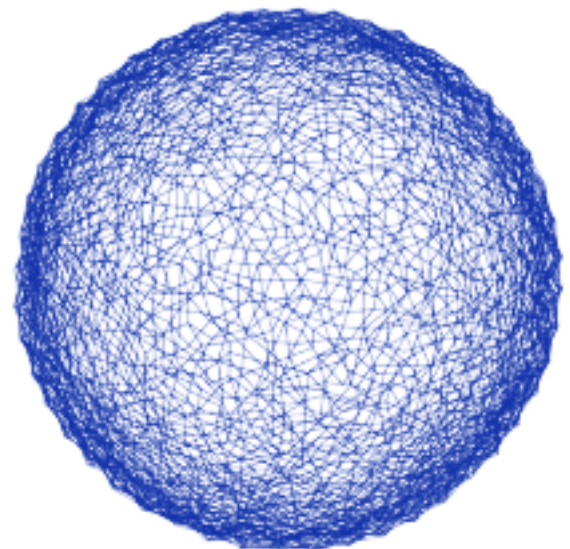
"Zuek lortu duzue bizi maila on hori, eta guk zergatik ezin dugu? Zergatik eten behar dugu gure garapena? Zergatik moztu behar dugu gure hazkundera? Zuek dena zikindu duzue eta orain guk ezin dugu zuen bizi maila lortu? Zuen izan da errua."

(Garatu gebeko herrialdeen salaketa)

"Guk zikindu dugu, bai, baina zuek ere eskubidea daukazue dena zikintzeko?"

(Herrialde garatuen jarrera)

Bakoitzak zerbait egin behar dugu. Maila pertsonalean konprometitu beharra daukagu: ura zaindu, garraio publikoa erabili, bertan ekoiztutako janaria jan eta ez munduko beste muturrekoa.

COP15
COPENHAGEN
UN CLIMATE CHANGE CONFERENCE 2009

EUSKAL DANTZEN IKASTAROA HASTEAR

Gure Ametsa Dantza Taldeak aurten ere euskal dantzak ikasi ahal izateko aukera luzatu die herritarrei. Ikastaroa otsailaren lauan hasiko da, eta eguenetan izango dira klaseak. Iaz bezala, klaseak bi zatitan banatzea aztertzen ari dira. 115 lagunek eman dute izena; aurten ere, gehiengo handia emakumezkoa izango da. "Non daude herri honetako mutilak?", galdetzen dute taldekideek. ✕

ESPALOA BUKATU ETA TRABAK DESAGERTARAZIKO DITUZTE

Zumalabe-Turruntegi espaloia amaitzeko lanei hilabete honen amaiera aldera ekingo zietela aurreratu zuten udal teknikariek. Espaloia 2009ko urtarrilaren 13an hasi ziren egiten, eta apirilaren 24an oinezkoentzat irekita zegoen. Hala ere, beilategiaren parean zati bat egiteke gelditu zen, eta inguru horretan daude eskilarak gainditzeko beste modurik ez zuten jarri. Egoera horren arrazoa herritar batzuekin sortutako auzia izan dela azaldu du Udalak. Arazoak gaindituta, espaloia amaitzea eta guztiontzat irekitzea dute helburu. ✕

komikixa

josu ituarte "pitxame"

ARGI-POSTEAK SORTUTAKO BELDURRAK ORAINDIK AIREAN

Futol zelaian jarritako argi posteetako bat etxeetatik hurbilegi gelditu zelakoan, zenbait bizilagunek egoera aztertzeko eskatu zioten Udalari urriaren 8an. Argi postea etxeetatik hiru metro baino gutxiagora dagoenez, mugitzeko aukerak aztertzeko edota posteari lotuta dauden eskilaren lehen zatia kentzeko eskatu zuten. Bizilagunek aurrez ere lapurretak jasan dituzte balkoietatik sartuta, eta horren beldur ziren. Udalak, azaroaren 24an, postea eta eraikinaren artean egon beharreko distantziaren inguruan araudi berezirik ez dagoela adierazi bizilagunei, besterik gabe. ✕

HONDARTZA 2010. URTEAREKIN BATERA

28.000 metro koadroko hondartzagunea urte amaierarako. Hala izango dela azaldu du hondartza berriaren proiektuaren egile eta udal arkitekto den Agustín Erreak. Proiektuak hiru milioi euroko aurrekontua du. Hondartza sortzeko, haitzak estaltzeko erabiliko diren 20.000 metro kubo hondar ekarriko dituzte. Hondargunearekin batera, 1.500 metro koadroko igerilekua ere egingo dute. Udal arkitektoak zein Eusko Jaurlaritzak emandako informazioaren arabera, proiektua hasi eta hamar hilabetera bukatuta egongo da. Esleipena martxoan egingo aurreikusten dute. Berdeak-Independenteak taldeak burutu nahi dena aurkeztu den proiektu bakarra izatea kritikatu du. ✕

Joseba Iñaki Eleizgarai
masajista eta osteopatia

Tel: 630 788 059 - Konte kalea 22, Mutriku

**JATETXEA
LANDETXEA**
apartamenduak
leku onak, gaitasun
onak, onak

**eguneroko
menua**

**berezitasuna
berri txikia**
(mugaz erela, eta (mugaz))

Laranga auzoa - Mutriku - Tel. 629105733 - luis@pikua.es

GAIXOTASUNEN AURREAN, ELKARTEEN LAGUNTZA

Medikuen artean iritzi ezberdinak daude Fribomialgiari buruz. Duela urte gutxira arte definitutako diagnostikorik ere ez zegoen. Baina nekea eta gorputz guztiko mina sortzen dituen gaixotasuna izaten jarraitzen du. Horren inguruko informazioa eta laguntza eskaintzeko Debarrena mailako elkarte sortu zuten: DEFIBEL. 2008an hasi ziren lanean, eta Fribomialgia eta Astenia kronikoaren inguruan lan egiten dute. Elkartearekin harremanetan jartzeko 606885989 telefonora deitu daiteke edota asoc.defibel@gmail.com helbidera idatzi.✕

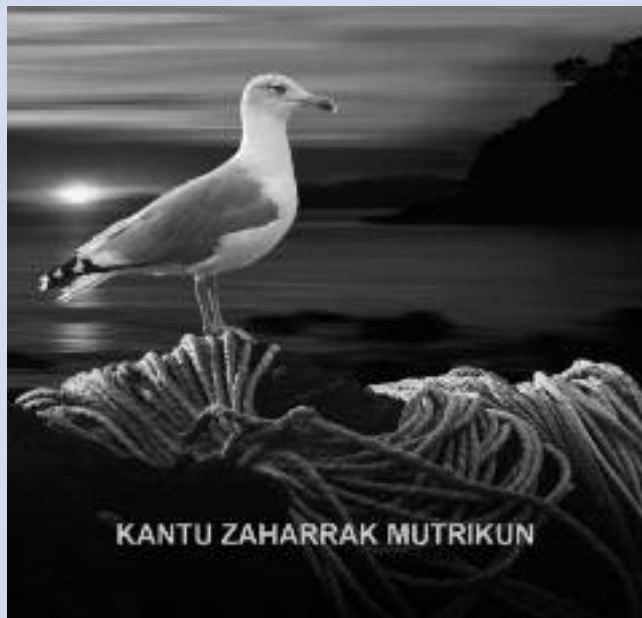
HONDARTZAKO MOILAN SEGURTASUNA BERMATU NAHI

Danbor atzean, hondartza aldera doan moilan zehar paseatzen ibiltzea ez da oso segurua aspaldian. Izan ere, Burumendiko paretetik harriak jausten dira, eta zatiren batzuk kili-kolo ere ikusten dira. Udalean esan dutenez, uda aurretik, gune horretako kexak ugaritu egin ziren. Gauzak horrela, Udala Kosten Zuzendaritzarekin harremanetan jarrita dago konponbide egokia zein den aztertzearen. Bitartean, paseatzerakoan arretaz ibili beharko dute herritarrek.✕

KANTUAK CD-TIK KALERA ATERAKO DITUZTE

Kantu zaharren proiektua CD bat baino gehiago izatea lortu nahi dute. Herritarren ahotik jasotako kantuekin egindako lanari 1.000 kopia atera zizkioten eta guztiak saldu dituzte. Izandako arrakasta ez dute salmenta hu-tsean laga nahi, ordea. Kantuak berreskuratzeko, gorde ez ezik, biziberritu ere egin behar dira. Gauzak horrela, hilaren 30ean kalera aterako dituzte cantuak. Zenbait talde osatuta kalean zehar ibiliko dira kantuan, eta nahi duten guztiek taldeetara batu eta haiekin aritzeko aukera izango dute.✕

KANTU ZAHARRAK MUTRIKUN

ELORRETA, S.L.
ERAIKETAK · ERREFORMAK · IGELTSERITZA

Asier Lersundi
680 579 961
Kepa Martinez
617 842 004

San Agustin 4B - MUTRIKU - Tel. eta Fax: 943 604 397 - alormelencoskatski@gmail.com

*Gizonezkoen
ileapaindegia*

IMOTZ

Erdikokale, 34 - behea · MUTRIKU · Tel.: 943 60 41 62

500 EUROKO HIRU SARIAK BANATUTA

BERTAN dendari elkarteak Gabonetan egindako zozketaren irabazleak ondokoak izan dira: GALDONAn egindako erosketengatik, Iñake Bereziartua ondarrutarra; XIBOTen egindako erosketengatik, Veronica Calderon; eta IPARRA-GIRRE ALTZARIAK establezimenduan egindakoengatik, Lorenza Reja. Hirurek BERTAN Elkarteko dendetan trukatzeko 500 euroko bonu bana jaso zuten gaur egun 30 bazkide dauzkan Elkar-tearen ordezkarien eskutik. ✕

HERRIKO IGOGAILU GUZTIAK MARTXAN

Montalivet atzeko aparkalekuan dauden bi igogailuak eta Txanbolingo herritarrek erabiltzeko moduan daude dagoeneko. Aparkalekuko bi igogailuen bidez, Piñastei plaza eta San Agustin kalea lotzen dira. Gainera, Beheko Plazan dagoenarekin batera, inguru horretako irisgarritasun proiektua osatzen dute. Yurritaneko etxeak egiten ari den sustatzailea izan da lanen arduraduna. Txanbolingoaren ardura, berriz, Udalarena izan da. Enkante bidez, Mugerza enpresari esleitu zion. Igogailuak martxan lehenago ez egotea obraren eskakizunen ondorio izan dela azaldu dute Udaletik. ✕

HERRITARREN BEGIA, GUZION HITZA

Herritarrek baino hobeto nork ezagutzen du Mutriku? Eta norbere auzoa bakoitzak baino hobeto? Gauzak horrela, herritarrei ikusten dutena hitz bihurtzeko aukera luzatu nahi diegu. Euren kezkak, kexak, hobetzeko ikusten dutena, egiteke gelditu dena, ondo dagoena, aipagarri dagoena... esateko aukera eman nahi diegu. Herritarren buzoia izango da Kalaputxikoa, eta jasotzen ditugun gaiak aztertu eta haien inguruan dagoena plazaratuko dugu. Horretarako, ez dago euskara batuan idazten jakin beharrik. Begiak zabalik edukitzea eta auzoa edo herria hobetzeko nahia nahikoa dira. Bi hitzetan azaldu eta Kalaputxiren buzoian, Luardo Etxeko buzoian bota guk ez baina zuk ikusi duzun hori. ✕

SUKALDEKO ALTZARIAK
EBANIZTERIA

OKILA AROZTEGIA S.L.

Txiritxa - Mutriku

Tel. 943 60 40 18 - Faxa: 943 60 31 03

JARRI-TOKI
Jatetxea

- Eguneko menua eta karta
- Familia giroko bazkariak
- Enpresa bazkariak
- Ezkontza, bataio, jaunartze...

Tel. 943 60 32 39 MUTRIKU

KAPOIAK ERE BADITU ARRAUTZATXUAKIN...

Bihar meriendatzeko, kapoiak dastatzeko asmoarekin bazabiltza, egokiena Mutrikun ezaguna degun Eizarre baserrira hurbiltzea litzateke. Eta halaxe egin dugu oraingoan, Langa bailaran gora joan, Kalbaixoko ermita ondotik pasatu, Arremietan gora abiatu eta Arnope frontoia atzean utzi bezain laister, Eizarreko Ana Mari etxekoandrearengana hurbildu gera. Abegi onez hartu gaitu bere etxean eta gustura kontatu dizkigu, sutondoan, lehengo eta gaurko kontuak, baita kapoi eder eta dotoreak erakutsi ere.

Ana Mari, nola da zuen baserriaren izena Eizarre edo Eizagirre?

Baserriaren izena Eizagirre da, baina, Mutrikun Eizarre izenarekin ezagutzen dute guztiek. Nik neuk ere, joaten naizen feria guztietan Eizarre izena ipintzen dut karteltxoetan, honela ezagutzen baitute gure baserria.

Feriak aipatu dituzu; nola hasi zinen abereekin hone-lako egunetan parte hartzen?

Mutrikun hasi nintzen ni, beno, herrian bertan egiten hasi aurretik, Kalbaixoko jaietan hasi ginen animaliak eramaten. Hiru auzo biltzen ginen eta batzartu ondoren baserri bakoitzak eraman beharrekoa erabakitzen genuen. Lan pilo bat egiten genuen guztia prestatzen, eta azkenean bertan behera utzi genuen. Harrez gero, herrian bertan hasi ginen egiten eta, Kalbaixon parte hartzen zuten baserriez gain, beste batzuk ere gehitzen hasi ziren. Nik neuk feria asko ikusi ditut eta esan beharra dago Mutrikun nahiko polita egiten dela. Azken urteetan, Itziarrera, Ordizia... eta aurten Zumarragara joatera animatu gara.

Zumarragako Ferian Euskal Arrazako Kapoietan lehenengo saria irabazi duzu, ezta?

Bai, hala da. Uste dut hogeita zazpi kapoi pare izan zirela eta lehenengo saria lortuta oso pozik bueltatu ginen.

Eta nolatan Kapoiekin?

Lau edo bost urtetan izan ditugu, baina Mutrikura besterik

ez genituen eramaten. Aurten lagun batek kapoi ederrak ditugula eta animatu gaitu. Kapoiak txita direla ekartzen ditugu maiatzean, hilabete besterik ez dutela. Hauei egunero-egunero artoa jaten eman eta kanpoan ibiltzen dira. Ondoren, zikiratu egin behar izaten dira ebakuntza txiki bat eginez. Ebakuntzan normalean ez zaie ezer gertatzen, baina kontuz egin beharreko gauza da.

Saritzeko orduan, epaileek zer izaten dute kontuan?

Lehendabizi gangarra. Ebakuntza egin ondoren gangarra ez zaie gehiago hasten, hori emetasun hitzarekin ezagutzen da, eta gangarra txikia eta zuria gelditzen zaie. Hantxei ere begiratzen zaie eta baita lumen koloreari eta buztanari ere.

Gaur egun abereekin azokatik azokara, baina sasoi batean...

Sasoi batean behar-beharrezkoak ziren animaliak baserrian bizitzeko; adibidez, egunero behar izaten genueun astoa. Aldaketa izugarria izan da nire gazte denboratik hona; gauza guztiak aldatu dira: baserriko lanak, bizitza... Lehen oinez egiten genuen dena, eta astoarekin joaten ginen plazara. Gure ama egunero jaisten zen, euri, elur, edo eguraldi onarekin. Genituen bezeroei egunero eramaten genien esnea. Esneaz gain, patata, arrautzak, kipula... Urte haietan udaletxearen azpian egiten zen plazakoa; ondoren, beheko plazan; eta azkenik, guk gaur ezagutzen dugun lekuan.

JARRI-TOKI

Jatetxea

- Eguneko menua eta karta
- Familia giroko bazkariak
- Enpresa bazkariak
- Ezkontza, bataio, Jaunartze...

Tel. 943 60 32 39 MUTRIKU

SUKALDEKO ALTZARIAK
EBANIZTERIA

OKILA AROZTEGIA S.L.

Txirritxa - Mutriku

Tel. 943 60 40 18 - Faxa: 943 60 31 03

Astoez gain, zeintzuk abere izan dituzue?

Idiak lurra goldatzeko erabiltzen genituen. Orduan lursail handiak lantzen ziren, gaur egun zela dauden lur hauek. Sasoi hartan, garia botatzen zen azaroaren azken aldera edo abenduaren lehen egunetan eta uztailan jasotzen genuen Malen bueltan. Garia igitaiekin moztzen zen. Abuztuan, garia joteko sasoi heldzen zenean, auzo-lagunean ibiltzen ginen, egun batean baserri batera ondoren bestera lastoa eta alea banatzera. Aldez aurretik azauak (gari txortak) egin behar izaten ziren, ondoren lastoa eta alea banatzeko. Lastoa animalientzako gordetzen genuen eta alearekin ogia egiten zen. Urtearen azken aldera etxeko garia okindegira eramaten zen eta honela urte osorako ogia izaten genuen. Baina, urte horiek pasatu ziren eta garirik ez botatzea erabaki genuenean gure kezka bakarra hau izan zen: "Garirik bota gabe zela biziko gara?".

Behiak eta oiloak ere beti izan ditugu. Behiak negu osoan kortan izaten genituen, eta hauei egunero-egunero jaten ematea eta batzea ez zen lan makala. Badira sei bat urte kendu genituela, hala eta guztiz azken urteetan hauek kanpoan ibiltzen ziren eta ez genituen batzen.

Besterik izan al duzue?

Bai, ardiak. Izatez gureak ez ziren, baina gure zelaietan eta ingurukoetan ibiltzen ziren. Animalia polita da izatez ardia. Araba aldetik ekartzen zituzten artzainek. Udan Urbian egoten ziren eta neguan etortzen ziren gure zelaietara, Mendarotik pasatu ondoren. Sasoi honexetan etortzen ziren, abendu aldean, eta Aste Santuak pasatu ondoren joaten ziren berriro. Baserri guztietan ibiltzen ziren hemengo belarra jaten. Artzaina familia osoarekin etortzen zen eta gurean egiten zuten bizitza, lo, jan... eta semeak ere balarako eskolan ikasten zuen. Garai haietako oroitzapen oso politak ditut, gure baserri aurea ardiz josita zuri-zuri egoten zen. Atzealdean, berriz, behiak eta beraiek ekartzen zituzten behorak egoten ziren.

Gaur abere gutxi baserrietan, ezta?

Bai, baserria oso tristea da abererik gabe, baina nik ulertzen dut gaurko gazteen egoera. Ezinezkoa da kanpoan lan egin eta ondoren baserriko eguneroko lana eramatea. Animaliek dedikazioa eta denbora eskatzen dute, mimo pixka bat. Nik oso gustuko ditut animaliak eta hauei eskaintzeko badaukat denbora, nahiz eta batzuetan neure buruarekin haserretu. Aita eta aitona ere oso aberezaleak ziren, eta gure baserrian ez da sekula falta izan behirik ezta bestelako abererik ere.

Mila esker, Ana Mari, eta... kapoiak eta arrautzatxoak, oraintxe daukagu aukera bikaina meriendatxo ederra egiteko. Hurrengo urtean, batek daki!

Ana Mari, kapoi sariduna besoetan hartuta.

Ana Mari, ahuntzei jaten ematen.

PAGOAGA S.A.

iturgintza - berogintza - gasa
igeltsaritza - aroztegia

Tel.: 943 74 02 79 - 943 74 05 12

Faxa: 943 74 35 65 / e-mail: pagoagasa@euskalnet.net

San Antolin, 13 - 20870 ELGONBAR

LEA-ARTIBAI

Hileta zerbitzuak - Beilatokia

MUTRIKU Tel.: 943 60 41 20

ONDARROA: Arta Bide, 24 - Tel.: 946 830 960

Mug: 659 579 268

AITZOL ASTIGARRAGA

bertso epaile lanetan

Arrakasta handia izan du azken Bertsolari Txapelketa Nagusiak. Jende andana ibili da bertso zaio guztietan, eta makina bat irudi, hitz eta tinta jario barreiatu da alde batetik bestera, erdal munduan oihartzuna sortzeraino. Horretarako, jakina, beste jende multzo handi bat behar da prestaketan. Batzuk hilabete mordoxka aurretik hasi ziren antolaketan lanetan, eta oraindik ez dituzte bukatu beren lanak. Mahasti Zaharreko Aitzol izan dugu horietako bat, epaile lanetan. Beste alde horretatik txapelketa nola ikusten den jakitearren ekarri dugu gure artera.

Nola izaten zarete aukeratuak epaileak?

Bertsozale Elkartek antolatzen du txapelketa, eta honek lurralde bakoitzean talde eragileak dituen, horietako bakoitzetik prestakuntza egokia dutenen izenak ateratzen dira. Horrela osatu zen 10 lagunekoa taldea: lau Bizkaitik, hiru Gipuzkoatik, bat Arabatik, bat Nafarroa garaitik eta bestea Iparraldetik. Nire kasuan, esango dizuet egoerak hala baldintzatua izan zela; ni Gipuzkoako bi txapelketetan soilik ibili izan naiz epaile lanetan, eta ni baino egokiagoak eta pisu espezifiko handiagoa zutenak badira, Mutrikuko Bertso Eskolako Mikel Aizpurua bezala, esperientzia handikoa txapelketetan. Baina txapelketarako prestaketak dedikazio luzea eskatzen duenez, -urte hasieran hasi ginen biltzen ondo prestatzeko- eta denek denbora hori horretara dedikatu ezin dutenez, ba, esango nuke prest gaude non artean gehiago egiten dela.

Ez zarete epaile kopuru handia hamalau saioetarako. Zenbatek hartzen duzue parte saio bakoitzean? Eta zuk nongo saioetan jardun duzu epaile?

Bekatu kapitalak adina: zazpi. Eta aldatzen joaten gara. Nire

kasuan, final laurdenetako saioetan hartu nuen parte: Zestoa, Leitza, Bilbo, Uztaritze, Zarautz eta Laudion.

Nola antolatzen zarete mahaiko epaileak: bertsoaren arlo ezberdinak taldeka baloratzen dituzue? Noiz eta nola ematen diozue puntuazioa bertsoari?

Esan duzuen nahiko zabaldua dago. Hau da: batak errima, besteak doinua, hurrenak ea aurrekoari erantzun dion, beste batek bertso barneko joskera, eta... ez!. Ez da hori inondik inora ere: epaile bakoitzak bertsoa osotasunean epaitzen du. Ez luke, gainera, zentzurik izango horrela egitea: nola bereiztu genezake, adibidez, doinua eta mezua?, doinua oso ona izan daiteke, baina mezuari inola ere ez dagokiona. Begira, gu publikoaren leku berean jartzen gara: aditzen dugu bertsoa, eta gustatzen zaigunaren arabera baloratzen dugu. Koaderno bat izaten dugu eta han joaten gara apuntatzen gauzak, nik oinak apuntatzen ditut, ez potoak ikusteko soilik, baizik bertsoa osotasunean ikusten laguntzen didatelako, baita deigarri egiten zaizkidan gauzak ere, onerako zein txarrerako, eta denborak ematen digunaren arabera beste alderdiak ere bai. Zerotik

koadrila afariak, bazkariak, bataioak,
egunero menua

MUTRIKU - DEBA ERREMEDEA
LARANGA AUZOA
Etxeko Telf. 943 60 31 17
Jahetxeo Telf. 943 60 31 67

SAN JUAN
MUTRIBU

ARRIETA
AUTOZERBITZUA

Aliprox

J.M. Altzibar etorbidea · 943 60 31 01

hamarrera puntuatzen dugu bertso bakoitza, puntu erdizka, eta saio bakoitza bukatzerakoan beste koadernotxo batera pasatzen ditugu bertso bakoitzarenak eta puntuazio orokorra, eta idazkari lana egiten duenari pasa. Bertso guztiek dute balio bera, kartzelako bederatzi puntukoa edo zortziko txikia izan, finalurrekoetan kantatu diren puntuetako bertsoak izan ezik: hauen pisua neurtu egin da; hortik etorri dira puntu laurdene-ko emaitzak.

Gaiari, jakina, ez diozue punturik ematen, baina ba al du eraginik?

Noski, handia gainera. Horregatik gai-jartzaile taldearen erantzukizuna, zeren, gaiak zozketa bidez banatuko direla, jakinda ere, izan dezakete eragina gudan. Pentsa kartzelako lan baten, zazpi bertsolarik ikuspegi batetik jardun dutela bertsoan eta zortzigarrenak ikuspegi berri bat erabili duela: nahi eta nahi ez, gu ukitu egingo gaitu berriak...

Diote poto guztiak ez dituzuela berdin baloratzen. Zer diozu zuk? Eta hiztegiak izaten al duzue ondoan?

Bertsoak oinarritzko arau batzuk dauzka, eta horietako batek dio ezin direla bi oin berdin erabili zentzu berean: hori da potoa, baina poto guztiak ez dira berdinak. Bertsolariak aurretik izaten ditu buruan errimak; pentsa, etxera eta kalera dituela tartean, eta bi aldiz botatzen duela etxera, esaldiak baten kalera eskatzen duenean, akats horri potolapsus deitzen diogu eta apenas duen eraginik balorazio egitean. Beste poto motak ere ez dute izaten jendeak uste duen adinako garrantzirik, ez dute saio bat hankaz gora botatzen, euren eragina gehiago izaten da puntuazioan alde murriztean ibil-tzen direlako.

Ez dugu izaten hiztegiak, inoiz hitzen bat ulertzen ez badugu, albokoari galdetzen diogu, eta ondo jantziak daudenak ditugu tartean, beraz ez dugu izaten arazorik ulertezinak direla-eta. Horrelakorik gertatuz gero, beti bertsolariaren alde.

Bada epaileekin haserretu den bertsolariarik, baina orokorrean oharkabean pasatu zarete. Zuen abilezia adierazten al du horrek?

Egia esan, oraindik balorapena egiteko gaude, baina maila bateko kritikak saio guztien ondoren izan ditugu. Puntuaketak estu joan dira, finalera sartzeko beste lau bertsolari zeuden hamar punturen barnean, eta, jakina, mila eta berrehun puntutik gorako balorapenetan, nork ziurtatu hau beste hura baino hobeagoa denik? Bestalde, Bertsozale Elkartek ahalegin handiak egiten ditu txapelketa ez lotzeko lehia hutsarekin, eta epaileei ere protagonismoa kentzen saiatzen da, telebista emandietan adibidez.

Pilotan diotenez, lehengo pilotari zaharrek gaurko eskuz eskuko partidak ikusiko balituzte, ez lukete sinistuko ikusten ari direna. Bertsoan ere gauza bera esan al liteke?

Bertso saioak erabat aldatu dira lehendik gaurkora: lehen librean jarduten zuten ia beti, eta gaur, oster, gaiak jarrita; lehen mila bertso kantatzen zuten egunean zehar, eta gaur oso mugatuta daude saioak. Une baten, baserri girotik kale girora aldatzen da bertsolaritza, baina gure artera Txirrita bat azalduko balitz, hasiera batean harrituko litzake, baina laster ekingo lioke gazteen ondoan, ohi zuen bezala, arrazoi handiagoak botaz.

Azken balorazioa eskatzen dizugu. Puntuatu zerotik hamarrera Epaile taldea, Bertsozale Elkartea eta bertsozaleak.

Epaile taldea ez dut baloratuko, aurrerago esan bezala, oraindik lanak bukatu gabe baitauzkagu; baina, bai esan Elkartek mimatu egin gaituela. Bertsozale Elkarteari esango nuke, asmatu egin duela, eta ondo gidatu duela txapelketa handi "mediatiko" hau; beraz, bikain bat. Eta Elkarteari bikain bat emanda, ez daukat notarik bertsozaleei emateko. Izan dira gustatu ez zaizkidan gauzatxo batzuk, baina nola eskatu hainbeste entzuleei, hainbeste ordutan bertsolarien mailako kontzentrazioa. Etengabe harritzen gaituzte entzuleek.

Beste zerbait Kalaputxi irakurleei?

Gauza bat nahi nuke gogoratu. Epaile bezala ekarri nauzuela orriotara, baina ni bezala lehenago jardun dutela Mutrikuko Bertso Eskolako batzuek: Markel Arizmendik eta Mikel Aizpuruak Euskal Herriko Txapelketan, eta Eneritz Azkuek Gipuzkoakoan.

Bertso batekin bukatuko zenuelakoan ginen...

Barkatu, baina zuek kantatu, eta nik puntuatu egingo dizuet. Hala uste dut dagokidala... kar, kar, kar...x

MUTRIKUKO TANATORIOA Ntra. Sra. de Begonia EHORZKETA
Iriagirre z/g
Tel.: 646 351 352 - 943 60 47 78
943 20 10 95 (24 ordu)

KALBAIXO JATETXEA
TELEFONAK: 943 60 32 56
943 60 50 16
MUTRIKU

artizar

San Agustin, 10 behea MUTRIKU

943 603 655

masajeak baino askoz ere gehiago

V. MUTRIKU'10 MUSIKA KAMARA ZIKLOA

Santa Katalina komentuan
Arratsaldeko 20:00etan

Kontzertu guztiak
GUZTIZ DOAKOAK
Izango dira
Puntualtasuna eskatzen da

MUTRIKU
UDALA

Gipuzkoako Foru Aldundia
Diputazioaren Foral de Gipuzkoa
Euzko Lehenengo Legearen
Diputazioaren de Gipuzkoa

urtarrilak 23 ^{zapatua}
DELLE DAME

urtarrilak 30 ^{zapatua}

DONOSTIAKO BARROKO TALDEA

Egunkaria libre!

Abenduaren 15ean eta 16an Espainiako Auzitegi Nazionalan deklaratu ondoren, Egunkaria auziko bost auzipetuek zama handia kendu dute gainerik. Haien deklarazioa koherentea eta zuzena izan dela uste dute, baina ez daude lasai. Kezkatuta daude. "Guk tribunalaren aurrean garbi utzi dugu zein izan den gure proiektua, gu zeren zerbitzuan egon garen: euskararen, euskal kulturaren eta euskal kazetaritzaren alde, eta sekulan ez ETaren zerbitzuan edo ETaren alde. Bost auzipetuok oso garbi utzi dugu".

Hala ere, ez daude lasai. "Oso kezkatuta segitzen dugu, herri akusazioek beren tesiarekin segitzen baitute. Gainera, gure begiz ikusi dugu terrorista bihurtu gaituen guardia zibila, gure aurrean esaten gure enpresa guztiak eta gu geu ETaren zerbitzuan izan garela. Horrek kezka handia sortzen digu. Horregatik, orain arte izan dugun babesarekin segitu behar dugu aurrerantzean ere".

Zigorrik jasoko ez duten itxaropena izan badute, baina Auzitegi Nazionalarekin "fidatzerik" ez dagoela uste dute. "Auzitegi Nazionalan Guardia Zibilak eta Poliziak ez ditu galtzen epaiketak, prestigio guztia dauka jokoan Auzitegi Nazionalak gure auzian, itxaropena badugu, baina mesfidantza ere bai" diote auzipetuek. Era berean, esan, epaiketa fiskalaren akusaziorik gabe egiten ari dela, eta auzipetuek, berriz, uko egin ziotela herri akusazioaren galderei erantzuteari.

Epaietak urtarilaren 12an jarraituta, ondoren urtarilaren 25ean, 26an eta 27an egingo dituzte saioak, eta orduan jakingo dute gehiago luzatuko den ala ez.

Abenduaren 19an, berriz, milaka euskaltzale bildu ziren Bilbon Egunkaria libre! lelopean manifestazioa egiteko. Bilbora joandako jendetzak eta herri desberdinetan jasotzen ari diren babes eta laguntzak oso garrantzitsuak dira une honetan auzipetuentzat.

Urte guzti hauetako gastu ekonomikoa handia izanik ere,

**ABSOLUZIOA da
injustizia eta bidegabekeria zuzentzen hasteko
aukera bakarra.**

urtarrilaren 29an amaituko den epaiketa prozesuak gastu ikaragarriak sortuko ditu, Egunkaria Epaiketa Elkarteko Taldeak adierazi duenez, eta horiek ordaindu ahal izateko dirua biltzen ari dira. Epaiaketaren kostua, oro har, 500.000 eurokoa izango dela kalkulatzen da. Herrietako diru bilketez gain, Egunkaria Epaiketa Elkarteko Taldeak izenpetutako eta zenbakitutako bederatzi artelan dirulaguntzaren trukean eskuratzeko aukera jarri du, Egunkariako auzipetuekiko "elkartasunez" dirua biltzeko asmoz. Artelanak Nestor Basterretxea, Xabier Egaña, Koldobike Jauregi, Zumeta, Lazkano eta Xabier Morras artistenak dira. Argibideak nahi izanez gero, deitu 688 654 930 telefonora (11:00-13:00 / 18:00-20:00).

Kontu korronteak ere zabalduak ditu Egunkaria Epaiketa Taldeak auzipetuei laguntzeko dirua biltzearen. ✕

Laborala: 3035 0060 44 0601133378

Kutxa: 2101 0001 11 0012515680

BBVA: 0182 0300 19 0201548683

"EGUNKARIA sortzeko libertatea hartu genuelako zigortu gaituzte zazpi urte hauetan"

Laburrak

Nazarenoko Eguneko kontzertua emango dute

MUTRIKU Domikian Nazarenoko Eguneko kontzertua eskainiko du Mutriku Musika Bandak. Ekitaldia Zibilek Plazan izango da, 13:00etan. Eguraldi bera eginez gero, emanaldia Zibilek Kultur-Etxeko garbairakidatuko dute. Auzeratu dute antolatzaileek. Carlos Escuderonen zuzendaritzapean, musika bandak host prezia joko ditzu Donostia, El Cambror de gineadens, Ruzza, Vitorikoki in bilera eta Television Showcase. Kontzertuaren aurretik, meza egongo da 17:00etan, eta ondoren, musika bandak kanjira egongo da karnesturaino.

Aukeran

Abendu rock-en azken kontzertuak, gaur eta bihar

MUTRIKU Abendu rock-en azken kontzertuak egongo da Gortiberra tabeyan, 22:30etan. Bihar azken kontzertua egongo da, gortiberra. Harrietan Garden taldeak eskainiko du saioa. Hilzordua 22:30etan dago jarrita.

Herrigune historikoan egindako berrikuntzak aurkeztu ditu Udalak

Historikoki indarrean, Gortiberra eta Nazarenoko Eguneko kontzertua, 2022ko azaroaren 22an.

Historikoki indarrean, Gortiberra eta Nazarenoko Eguneko kontzertua, 2022ko azaroaren 22an.

Bertan elkarteak 500 euroko hiru sari banatu ditu

MUTRIKU Saria... Bertan elkarteak 500 euroko hiru sari banatu ditu. Saria... Bertan elkarteak 500 euroko hiru sari banatu ditu. Saria... Bertan elkarteak 500 euroko hiru sari banatu ditu.

Mutriku taldeak, 2022ko azaroaren 22an.

XVIII. Gabon Kontzertua egongo da bihar, parrokian

MUTRIKU Musika eskolak... XVIII. Gabon Kontzertua egongo da bihar, parrokian. Musika eskolak... XVIII. Gabon Kontzertua egongo da bihar, parrokian.

Futbol 7ko txapelketa udan errepikatuko da, egun gehiagorekin

GIZURTZA Txapelketa... Futbol 7ko txapelketa udan errepikatuko da, egun gehiagorekin. Txapelketa... Futbol 7ko txapelketa udan errepikatuko da, egun gehiagorekin.

MUTRIKU Musika eskolak... Gortiberra eta Nazarenoko Eguneko kontzertua, 2022ko azaroaren 22an.

Telebista antenak aro digitalera egokitzeko hitzarmena sinatu du Udalak

AGINTARI Udak... Telebista antenak aro digitalera egokitzeko hitzarmena sinatu du Udalak. Udak... Telebista antenak aro digitalera egokitzeko hitzarmena sinatu du Udalak.

HERRI EGOKITZEAN KALEJIRA ANTIKILAN

AGINTARI Udak... Herri egokitzean kalejira antikilan. Udak... Herri egokitzean kalejira antikilan.

Historikoki indarrean, Gortiberra eta Nazarenoko Eguneko kontzertua, 2022ko azaroaren 22an.

hitza

herriaren informazioa
herriaren hizkuntzan
herriaren zerbitzuan

Harpidedun egin eta
hitza etxean jasotzeko
deitu telefono honetara:
902 82 02 01

MRK 2009

Gure kolektibotik jua berri den 2009 urtea oso positibotzat jotzen dugu. Izan ere, herrixan euki ditzugun hainbat kontzertutan parte hartu baitegu antolaketan eta parte hartzian, bestiak beste Korrikaren aldeko Gaztetxeko kontzertuan, Malenetan Beheko plazako jai alternatiboko kontzertu desberdinetan eta Udalaren Malenetako eta Kalbaixotako jai egitarauko rock kontzertuetan.

Malenetakua kostau zan, baiña lortu giñun *Karenkak* eta *Ekonek* piszina alboko zabaleran jotzia. Ta Kalbaixotan polita izan zan ikustia jendiak domeka gaba baten Beheko plaza zela bete zoan *Aiumeen Basoa* eta *The Billiejeans* taldiak entzun eta txalotzeko. Beheko plazan jai alternatiboko batzordiak proposatutako aukeriak ere ez zoan erantzun bat ere txarrik izan, izan ere lekua oso aproposa da jendia animatzeko txosnak onduan izanda. Hemen, gau guztietan plaza bete egin zen.

Zine Forum taldiakin ere batu giñan abuztuan esperimentu bat eitzeko. Hartu Jimmy Hendrixen bizitzia buruzko zine emanaldi bat eta batu horri zuzenian emandako bertsio kontzertutxo bat; musikari onak, lekua ere polita... kriston saia!!

Herrixik kanpo ere, Ondarruako Kafe Antzokiarekin batera, bigarren urtez jarraian Mutriku gaua antolatu zan maiatzian, herriko 3 talderekin eta antzoki osua beteta.

Bestalde, *Abendurock!* Jaialdixak bere bostgarren edizioa kunplitxu zoan, aurten berriz astebururoko eta tabernako formatura bueltauta. Soñu akustikuan alde ein giñun eta oso gustora geatu giñan izan zoan erantzun onakin. Tabernak barixakuro bete egin ziren, eta neguko barixaku hotzei beste berotasun bat eman genien. Pena bakarra *Lolas Club* taldiak jo ezin izatiak; holakuak ere gertatzen dia.

Geure aldetik aipatu, lokaletan badiala sei bat talde entsaia-tzen eta musika proposamen desberdinak egiten ari gare-nak. Aurtengo ekarpenen artian jakin *Laia* taldiak atera berri doan diskoko grabaziorako entsegu lokalak erabili ziala zati batzuk grabatzeko, *The Wet Band* taldiak ere otsailian atera bihar doala bere lehen diskua eta "Bidean" detxutako bira ere hortxe izango deula. *Uek* talde ondarrutarrarekin batera, Mutrikuo rock kolektiboko *The Wet Band* eta *Kraussk!* talde mutrikuarrak beraiekin batera irtengo dira errepidera, Euskal Herriko txoko desberdinetara beraien musika erama-nez. (Bira honen informazio gehixo laster banatuko da).

2010ian, beti bezela, kontzertu desberdinak antolatuko di-txugu, Lokaletarako material desberdiñak ere erosiko dira, faltan gaude eta... eta besterik ez gure aldetik herriko gazte, eta ez hain gazteei ere bultzatu MRKko lokaletan musika jo-tzera etortzera, eta gure kolektiboa ezagutzera, eta batez ere herriko neskei kolektibo guztian 40 musikari ingurutik 2 bakarrik diralako neskak!

MRK

Testamentua Doinua: Haizea dator iparraldetik

Arrate Illaro Etxebarria (1. saria)

1) Kaixo, egunon, arratsaldeon edo ta den ordu hura hau irakurtzen bazabiltzate nire ordua heldu da ta notaritzan batu zarete herentziaren kontura nire ilobak Mikel, Eneko ta Sara neskazahar hura. Agur testua iritzi arte azken hitz, azken puntura utzi mesedez, alde batera oihukatzeoko ohitura ta haserreak gero konpondu gura duzuen modura azken finean hilda nago ta ez dit batere ardura.

2) Gaztetan futbol izarra nintzen berdin eskubi zein ezker... nire atzetik izan nituen Athletic eta Manchester. Urteak joanda bihurtu nintzen entrenatzailea, Mister eta dirua ta ondasunak eduki nituen laster: Hamaika pisu, lau txalet eta hiru Aston Martin eder, sukaldariak, garbitzaileak eta nahi adina txofer... Azkenetako ondo nekien eta ez nenbilen oker ez zegoela diruarekin lortu ezin nuen ezer.

3) Ustekabeen heldu zitzaidan garuneko minbizia kontsulta gelan, bakardadean jaso nuen notizia baina nik ere izan nahi nuen azken agur berezia ta izan zenuten nire ondoan jartzeko abilezia. Nahiz eta esan "osaba zara familia honen hazia" iloba Mikel ikusten nuen matematikan hasia bazenekiten niri eskerrak gainditzin dela krisia zuen patriken indar berria zen nire ahulezia.

4) Azkenik noizbait bildu zineten gorpuaren hurrenean begiak malkoz erdi itorik ta irria barreanean zuen artean baxu esanez hil nintzela azkenean kartera barik sartu nahiean amaren aldamenen Sarak eskerrak eman zituen familiaren izenean herri osoa nire hileta ospatzera joan zenean nahiz halan holan moldatzen nintzen betiko bakardadean inoiz ez ginen hainbeste batzen bizirik nengonean.

5) Hain zuzen Sara eskaintzen dizut lehendabiziko atala osaba gaixo zegoela ta ene nolako perkala ate atzetik entzun zintudan hain zara ahozabala... nahiak beteko zenituela dirua jaso ahala "markako arropa ona erosi eta gaztetu azala gizon guapo ta aberatsen bat aurkituaz berehala..." beraz ez dizut ezer emango Jaunak barkatu nazala! Segi dezazun amets egiten orain artean bezala.

6) Mikel zu zaitut nire begiko zer ezingo dizut esan, buru belarri sartua zaude familiaren enpresan. Dirua duzu soberan eta nahiz ta geratu sorpresan txakurra soilik emango dizut nork atera izan dezan. Nahiz ta tristura begi hoiekin ibili zinen elizan ederto dakit ari zinela nire diruaren ehizan barkatu baina iloba maite niri behin gertatu gisan kalte gehiago egingo dizu geroz ta gehiago izan.

7) Eta azkenik nire iloba etxe oneko Eneko, zure osabak ahoa ireki behar du dagoeneko bi alaba ta emaztearen aita, senar bihotzeko auzokoaren etxera zoaz zure nahiak asetzeko. Bai Ane Miren, ordua duzu senarra ezagutzeko morena bati kentzen dizkio jertse, kulero, soineko... dirua eta autoa ditut gizona zuri uzteko dibortzioa ordaindu eta non lo egin izateko.

8) Nahiz ta gaitz honek hil baino lehen idatzi dokumentua ustez badaukat jazoko dena asmatzeko talentua bizirik inoiz ez dut pentsatu ona zenik momentua eta noizbaiten azaldu behar daukadan deskontentua nahiz badakidan ni ere izan naizela elementua lana aurretik egin izana da nire argumentua beraz osabak eman dizue behar zen eskarmentua hain zuzen ere hori da utzi nahi dudan testamentua.

HELDUEN MAILA

1. SARIA

Testamentua

Arrate Illaro Etxebarria

2. SARIA

Zaharra zara Mutriku...

Xabi Astigarraga Pagoaga

MUTRIKUAR ONENA

Bizitzaren aldaketa

Juan Mari Agirrezabalaga

GAZTEEN MAILA

1. SARIA

Hurakana datorkigu

Jone Alberdi Ballina

2. SARIA

Ez zaie axola haien erabakiak direla eta zer gertatzen ahal den

Aitor Servier Etchechuri

TESTAMENTUA

Ez, ez dut herentziarik jaso azkenaldian, baina onartzen dut heriotza nahiko presente izan dudala. Lagun on baten ama joan zen uda hasieran, eta agian horregatik bururatu zitzaidan gai horri buruzko bertsoak egitea. Hala ere, ez nuen ezer tragikorik egin nahi, ikuspuntu berri bat azaldu nahi nuen. Ezagutzen dut hildakoaren diruaren atzetik burua galdutako familiaren bat, eta komikoa ere izan liteke. Urrunegi joan gabe, ziur nago luzaroan entzungo ditugula Michael Jacksonen diruaren inguruko eztabaidak. Agian, errazagoa litzateke penaren orde herentziarekiko irrika sentitzea. Ez da, ordea, arruntena. Normalean joandako pertsona berreskuratu nahi izaten dugu, ez bere ondasunak. Eta aipatutako lagun horrek azaldu dit posible dela edozerri aurre egitea, erakutsi duen indarra miresteko izan da eta. Niri ere gustatuko litzaidake hain adoretua izatea. Benetan.

Arrate Illaro Etxebarria

Ahokotasuna eta bertsolaritza

Irailean jarri zen martxan gure herriko bi ikastetxeetan Ahokotasuna eta bertsolaritza programa, Gipuzkoako Bertsozale Elkarte, Mutrikuko Udala eta bertso eskolaren arteko elkarlanari esker. Izenak berak adierazten duen moduan, ahozko jarduna eta bertsoa ditu oinarri programak, eta ikasleek ahozko komunikazioarekin erlazionatutako hainbat trebetasun lantzen dituzte bertan.

Programan parte hartzen ari dira, Goizeko Izarra ikastetxeko 4.mailako bi talde, eta San Miguel ikastetxeko 4. eta 6. mailako talde bana. Denera 50 ikasle inguru. Irakasle lanetan Iñaki Gurrutxaga bertsolari oriotarra aritzen da, hamabostean behin eskoletara bisita eginaz.

Hasi zirenetik hilabete gutxi batzuk baino pasa ez diren arren, hemen ditugu jada lehen fruituak. Ezin izan diogu tentazioari eutsi eta orrialde hauetara ekarri ditugu zuek guztion gozagarri.

Hauek bai ikasle bizkorrak!

Loteria tokatu zaigu!

Aberastu garenez
makina bat lagun
inbidiaz begira
dauzkagu Ondarrun,
pozik gabiltza dantzan
jardun eta jardun,
ospatzeko festa bat
antola dezagun!

Lanean jar ditzagun
horrenbeste alper,
egin mila txirrista
ta tobogan oker,
lehenago gastatua
bueltan dator laister
eraiki behar dugun
Aquapark-ai esker.

Mutriku Exhibition
Center nahi dut egin,
eta MEC-en barruan
jarriko dugu PIN,
herriko ume denak
PSP-arekin,
hau dena egingo dugu
loteriarekin!

Inbertituko degu
ez bankuan sartu,
krisia dago baina
inor ez kezkatu,
diru honekin hobe
langileak hartu,
guri eskerrak baietz
Dikea bukatu.

MUTRIKUKO ESKOLAREN SORRERA IDAZLUMATIK ORDENAGAILURANTZ (1)

Antzinatek, baina batez ere bigarren mundu gerraz geroztik, munduak gaurdaino ezagutu duen eta areagotuz doan aurrerabide geldiezina nekez uler genezake gizakiaren jakin-min ase ezinaren irrikarik gabe. Jakintza, nolanahi ere, umezurtz geratuko litzateke honen bidai-de nekagaitz den eskolarekin uztarri beretik joan ez baledi. Ikastearekiko axolagabekeria nagusi zenean, bestalde, hara non hasi ziren agertzen, hainbat lekutan legez Mutrikun ere bai, aldi ezberdinetan eskolaren garrantziaz jabetzen joan zirenak. Hazi xumea bezain sendoa landatu, ureztatu, nahiz zaindu zuten etenik gabe guretzat mendeetan zehar, ondorengoei zuhaitz sendo nahiz hostotsua hel zekigun herri oinordetza bezala.

Behiala, bere bizimoldean sakonki sustraiturik eta aurre-rabidean aldaera geldoak ezagutuz joan zen euskal gizarteak, Europako beste herri gehientsuenak lege, ahoz ahoko irakasbidea izan zuen metaturiko jakinduria guztiaren ezaupide nagusi. Lan teknikak, gizarte harremanetako orotariko antolaketak (familia, herri zein lan arauak, giza maila bereizgarriak,...), kulturaren nahiz hizkuntzaren eskualdatzearen ildoak edota sakonki erroturiko erlijio bizipenaren ohiturak, ahoz ahoko tradizioan zuen ikaste eta hedatze ia bide bakar. Gizartearen egitura molde honetan, beraz, ezinbestean, esparru bakoitzean eredu garri edo ezagutzagatik itzalaren jabe izan ohi ziren lan gremioetako maisu, pertsona nagusi, guraso, apaiz edota agintariak ziren irakasbide horren bermatzaileak. Zenbait lanbidetarako bide urratzaile izan zitekeen oinarritzko heziketak, aldiz, erabateko utzikeria bizi zuen gizarte hartako agintari nahiz jaun-txoan aldetik. Garai haietako goi mailakoen artean ere, oinordekoak izan ezean, inor gutxi arduratzen zen idazten, irakurtzen edota kontuak egiten ikasteaz, ez baitzuten hauen inolako beharrianik nabaritzen, ezta gizarte mailaren adierazgarri izan zitekeenik antzema-ten ere. Esan daiteke, beraz, ezagutza hauetarako arrangura, batik bat legegizon, idazlari, apaiz edota idazkarien esparru soilera mugatzen zela.

XVI. mendetik aurrera, ordea, egoera hark, gutxika-gutxika izan arren, jite aldaketa izan zuen. Mende honen

amaiera aldera eta XVII. mendeko lehen urteetan Gipuzkoako foruak eta lurralde honetako nahiz Bizkai-ko Batzar Nagusiek alkate zein batzarkide izateko idaz-ten eta irakurtzen jakitea saihestu ezineko beharrian bilakatu zuten, sortzen ziren "arazo eta eragozpen uga-riengatik". Honek irakaspenari buruzko ikuspegi alda-keta eragin zuen, eta, gainera, itsasoaz bestaldeko nahiz Espainiako erreinuko barne merkataritzaren indartzeak pertsona prestatuak izatea eskatzen zuen. Orduko gizartearen zati handiena jende xehea zen eta euskara hutsean bizi zen. Errealitate hartatik guztiz at bizi zen. Kapare familietan indar ekonomiko handiegirik izaten ez omen zuten bigarren semeak, aldiz, irakaspe-nak jaso eta administrazioko postuak hartu ahal zituz-ten, hau da, idazkari, legegizon, idazlari edota gorteko beste hainbat postu. Elizaren egiturako maila ezberdi-netara ere jo ahal zuten. Ahaleginduz gero, gizarte-
mailaz igo ez ezik botere lekuetarako ateak ere zabal zekizkiekeen.

Egoera berri hartan sor zitezkeen abaguneez jabeturik, udaletako arduradunak diru laguntzak emateko prest leudekeen herrietako familia aberatsekin harremanetan jartzen hasi ziren, herriak maisua izan zezan. XVII. men-dean zehar, poliki-poliki, han eta hemen, eskola sortze-ko herri agintarien asmo sendoa gauzatzen joan zen.

Mutrikuri dagokionez, esan behar Sulengua deituraz

dirauen eta Berriatua izena duen dorretxean Gipuzkoa-ko ahaltsuenetakoa zen izen bereko familia bizi zela eta bertako alaba Maria Arriola Berriatuak (Mutriku?-1599), Joan Ibarra (Elgoibar-?) Felipe II erregearen infanteria kapitaina izanaren alargunak, irailaren 21ean, hil baino bi egun lehenago eginiko idatzizko bere azken borondatean "...nire ondasunetatik urtero 50 dukat herrian jaio edota herritar diren mutrikuar gazte guztiei kristau ikasbidea, irakurtzen, idazten eta kontuak egiten irakatsiko dien maisuari ordaintzeko erabiliko dira eta beste berrogeita hamarna dukat herriko lau ikasleei ikasketetan laguntzeko,...". Aipaturiko ikasle horiek apaizgai ikasketetan arituko ziren gazteak ziren. Babesleak zituen hiru seme-alabak gazterik hil zitzaizkionez, bere ahizpa Katalinaren alaba zen Klara Ibaseta ilobaren (Mutriku 1562-1638) eta honen bigarren senar zen Joan Ibarren (Mutriku?-1624) eskuetan utzi zuen bere nahia aurrera eramango zuen fundazioaren ardura.

Urte batzuk beranduago, testamentuaren arazoak gainditurik eta sortzailearen gogoari men eginez, maisu bila ekin eta, Domingo Irigoien (Mutriku, 1553-?), beren sendiko kaperaua, herriko apaizak 1611ko abenduaren 21ean baiezkua emanek, gazteen prestaketari lotuko zitzaion herriko lehen maisu bilakatu zen. Nolanahi ere, esan behar da, Ibarra-Ibaseta familiak herriko agintariek 1125 dukatez eta beste ondasunez hornituriko fundazioaren legezko sorrera agiria 1615era arte izenpetu ez zuenez, hiru urtez behin behineko jardunean aritu zela. Fundazioa legez abian jartzean, Domingo Irigoien baietsi eta ofizialki herriko eskolako maisu izendatu zuten, ordura arte eginiko lanari jarraipena eman ziezaion. Bere lehen jardunbidea 1619ra arte luzatu zen, urte hartan eskolaren ardura Joan Perez Agirre (Mutriku 1588-1648) herriko beste apaizari eskualdatu zitzaionera arte. Joanek 1622ra arte jardun zuen maisutzan, eta Domingo Irigoienek bigarrenenez hartu behar izan zuen eskolaren ardura 1628ko uztailaren bukaerara, oraingoan behin betiko, utzi zuen arte. Ondoren, Domingo Hubea jaunak (Mutriku 1575-1656) jardun zuen 1635era arte.

XVII. mendetik aurrera, bestalde, lehenago aipatu bezala, gehiengoarentzat eskola ohiko bizitzatik guztiz kanpo zegoen zerbait zen, eta badirudi maisuek ez zutela ohiko beste lanbide gremioetako maisuek gizar-tean izan zezaketena baino itzal handiagorik. Maisuen prestakuntzari erreparatuz, ordea, esan behar da bi urte eman behar zituztela esperientziadun beste maisu baten ondoan gaitasuna lortuko bazuten; langintza horretako ikasle bezala lehenbizi, ofizial eran ondoren. Praktika horien ostean, berriz, azken frogaz bezala azterketa bat gauditu behar zuten maisu izateko egokiera bazutela frogatzeko. Edonork ez zuen maisu izendapena luzatzeko eskumenik. Eliza, udalek izendaturiko azterketa epaimahaia, Gaztelako kontseilua edota San Kasianoren Lagundia baizik ez baitziren izendapenok luzatzeko ahalmendunak.

San Kasianoren Lagundiari gagozkiola, aipatu, Madrilgo maisuek 1642an bildurik beren eskubideak hobeki zaintzearen, Enrike IV erregerengandik elkarte bezala aritzeko eskubidea lortu zutela. Eskumenen artean, maisuen egokiera azterketa bidez neurtu eta baimenak emateaz gain, eskoletako heziketa egokiaren begirale izatea ere bazen. Espainian zehar hedatuz joan zen lagundia, harik eta 1780an, ordura arte burutzen zituen betebeharrak Irakaskuntza Eskolak bereganatu zituen arte. Nolanahi ere, argitu behar da maisu asko aritu zela langintza horretan haren baimenik eskuratu gabe ere. Azkenik esan, maisu aritzeko, ezinbestean, odol garbikoa izatea (ez ijito, ez islamiar jatorrikoa izatea, alegia), bataiatua, lurraldeko gotzaindegiak onetsitako kristau ikasbiderako prestakuntzaren jabe izatea, eta lanbide lotsagarri eta laidogarrian aritua ez izana ziurtatu behar zutela ezinbestean.

Gure herriko eskolak, urrats geldoak bezain zuhurrak emanez, xumeak izanik ere, oinarriak finkatuak zituen. XVII. mendean zehar, bere txikitasunean, sendo eta bide urratzaile zihoan geroari begira.

Jose Angel Lizardi

INFORMAZIO ITURRIAK :

Mutrikuko Udal Artxibategia eta Gipuzkoako Elizbarrutiko Artxibategia

Rafael Lopez Atxurra: Historia de las instituciones educativas en Euskal Herria

Juan A. Lorenzo Vicente: *Perspectiva histórica de la formación de los maestros en España*

ZORION AGURRAK

ANDER

Zorionak zure bigarren urtebetetzean. Familia guztiaren partez, muxu haundi-haundi bat, batez ere aitaxo eta amaxoren partez!

MADDI

Urtarrileko 18an 4 urte bete duen gure izartxoari zorionak eta muxuak.

IRATI

Zorionak sorgintxo! Ze, ospatuko al deu baserri-xan? Nahiz dezunian parranda ederra eingo deu. Matxo haundi bat, Porki, Lontxo, Zabat, Pinxo, Ali... danon partez.

ELENA

Zorionak izeba! Nahiz dezunian badakizu, zain dakazu menu goxo goxua, zure gizonakin dastatzeko, badakizu nun. Ondo ondo pasatu.

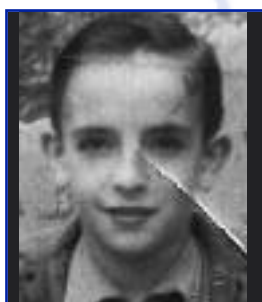
IZASKUN

Zorionak izeba! zenbat urte txiki? Badakizu Mutriku aldian zain eongo geala zure urtebetetzia ospatzeko. Matxo haundi bat danon partez.

ANA

Zorionak otsailaren 1ean, neska eder!

JOSE

Aita eta aitona... zorionak urtarrilaren 28an.

JON

Zorionak urtarrilaren 12an urteak bete zituen geure mutil ederrari.

NAGORE, AINTZANE eta ANE

Zorionak hiruroi, urtarrileko gure Lili ederrei. Sagastiberriko Aratz eta Larraitzen partez.

IRAIDE

Zorionak Iraide! Iritsi da zure urtebetetzea! Zorionak eta hiru muxu handi ama, aita eta, bereziki, Oskitzen partez.

NEKANE

Zorionak lagun! Hitzen eta aditzen artean urteak ere ailegatzen zakuz geuri ere!

ITZIAR

Zorionak amona! Bazkari goxua prestatu eta gu etorriko gera. Matxo bat danon partez.

LURDES eta ASIER

Zorionak eta Zorionak! Bixok bete dezue-ta urte berri bat! Guk oparixak prest ditzugu, eta txokolatadia?

IRAIDE

Zorionak Printzesa! Katxiporreta! Dagoeneko 3 urte handi! Bagoaz opariekin eta prestatu txokolatea! Atxona, amona, izeko, osaba, eta Enaitzen partez Mila kilo zorion!

PEPITA eta BEGOÑA

Ama-alabak, ama-amonak... Edozela ere, bikote ederra egiten dezue bixok. Zorionak!

ANE

Zorionak Kanpeona!! familiko danon partez. Zazpi matxo haundi eta propiña zortzi. Zorionak!

BERISTAIN

DENDA LURRINGEGIA ESTANKOA

Barrenkale, z/g
943 60 35 44

PANADERIA **OLINDEGIA** **POTERO**

GREGORIO AZKUE

ETXEKO TEL. 943 60 43 17
DENDAKO TEL. 943 60 36 43
OKINDEGIKO TEL. 943 60 45 12

Argazki Zaharrak

Gabonetako sari banaketa San Miguel ikastetxean, 1960 urte aldera

Tente: Lurdes Motriko, Mª Isabel Otaño, Mari Juli Azkue, Mari Mila Beitia, eta Arrate Arrizabalaga.

Kukulumutxu: Marina Pazos, Martina Osa, eta Itziar Maiz.

Mutrikuko selekziua, Soraluzen. 1970 hamarkada bukaeran

Tente: Genaro Zelaia Axal, Aitor Andonegi Mutxur, Jose Juan San Martin, Juan Manuel Basurko, Martin Albizu, Antonio Agirregomezkorta Txartxa, Jose Luis Arrizabalaga Sabino, Juan Jose Azkue Potxero, eta Manolo Egaña.

Kukulumutxu: Xabier Urreisti, Jose Ramon Txoperena, Juan Mari Belaustegi Moxka, Joxe Angel Lekube, Joxu San Martin, Eduardo Arrieta, eta Damian Usandizaga.

ANSORREGI

Oinetakoak

Erdiko kale, 9 - 943 60 33 42

IÑIGOBELÉN
konde 3 - ifon. 943600701

argazki lanak
erretore digitala
diseno grafiko
fotokopiatu zuribaltzean/koloretan

euskal preso eta iheslariak etxera

KALAPUTXI egiten
parte hartu nahi baduzu,
deitu **635748393**ra.
Gustura hartuko zaitugu!

2010 urteko mendi irteerak

urtarrilak 1

Urte berria ospatzeko
Arnora igoera

urtarrilak 17

Galdames-Ganeran-La
Arboleda (Artibai MT)

otsailak 21

Añarbeko itzulia, sagar-
dotezia (Burumendi ME)

martxoak 7

Iturrietako mendiak: Opa-
kua-Azazeta (Aurrera MT)

apirilak 11

Egues-Higa de Monreal-
Monreal (Burdin Kurutz)

maiatzak 23

Tobalina-Humion-Frias
(Artibai MT)

ekainak 20

Orbaizeta-Urkulu-Doniba-
ne Garazi (Burdin Kurutz)

uztailak 2-3-4

Saint Lary

irailak 12

Mendiola-Kurutzeberri-
Degurixa-Araotz
(Burumendi ME)

urriak 24

Candina mendilerroa
(Aurrera MT)

azaroak 7

Gorbeia (Lumentza)

abenduak 12

Mutrikun zehar zeharkal-
dia (Burumendi M.E.)

Mutriku, Ondarroa, Deba eta Lekeitioko mendi elkarteak

neguko EKITALDIAK

URTARRILA.....

MUTRIKUKO V. KAMARA MUSIKA ZIKLOA

urtarrilak 23, zapatua

DELLE DAME

Santa Catalina komen-
duan, 20:00etan

urtarrilak 24, domeka

Donostiako Barroko Tal- dea

Santa Catalina komen-
duan, 20:00etan

urtarrilak 30, zapatua

Herria kantuz, herriko kaleetan zehar

OTSAILA.....

IÑAUTERIAK

otsailak 12, barixakua

16:00etan Kalejira Pikomelatosekin,
Bandaren txarangak lagunduta

17:00etan Umeentzako jolasak
Miruaitz pilotalekuan

otsailak 13, barixakua

13:00etan Dantza saioa Gure
Ametza Dantza Taldearen eskutik

18:00etan GRAMOLA haurrentza-
ko berbena. Ondoren, MOZORRO
lehiaketa Akelarre Antzerki Talde-
ak aurkeztuta. Jarraian, Bandaren
kalejira Pikomelatosekin.

23:00etan Rock kontzertua:
Nahixan eta The Wet Band

ZINE FORUM-en hurrengo emanaldiak

urtarrilak 29.....Fahrenheit 451

otsailak 12.....Emakumearen nazioarteko eguneko

otsailak 26.....En tierra de hombres

zabiel kultur etxean · gaueko 22:00etan · sarrera doan

San Miguel ikastetxea

Matrikulatze epea zabalik
otsailaren 1etik otsailaren 12ra

Azalpen eta informazio bilera
otsailaren 1ean, 18:30etan

San Miguel 7, Mutriku · Tel. 943603195 · Fax: 943603023 · www.sanmiguelikastetxea.net · sanmiguelikastetxea@sanmiguelikastetxea.net

Eskertza

Aitor Uribarren Azpiazu

familiak hileta elizkizunetara joandakoei eta doluminak
eskainitako mutrikuarrei eskerrak eman nahi dizkie, bihotzez.

IKASTOLAREN MATRIKULA KANPAINA

otsailaren 1etik 12ra

Ezagutu gaitzazu. Ateak zabalik ditugu

.....Euskal
irakaskuntzan

HAZI HEZI BIZI